

Men dernæst burde det komme an paa, hvad det er for en Sygdom, thi det forekommer mig, at det maatte man kunne blive enig om, at alle epidemiske Sygdomme og desforuden adskillige andre maa vedkommende Kvalsalvere i hvert Tilfælde være uberettigede til at befatte sig med, ligesom jeg ogsaa maa sige, at det i saadanne Tilfælde burde paalægges dem som en bestemt Pligt, ikke blot at henvise til en autoriseret Læge, men ogsaa at gjøre Anmeldelse til vedkommende Embedslæge. Endelig for det Tredie vil der ogsaa være Anledning til at lægge Bægt paa, hvilke Midler der bruges. I det Lovforslag, der blev forelagt i 1873—74, vil man finde alle disse tre Momenter tilfædede. Det forbydes dem ubetinget at give sig af med Behandlingen af smitsomme Sygdomme eller Sindsygdomme, at yde Fødselshjælp, at foretage Operationer o. s. v.; i saadanne Tilfælde skal efter Omstændighederne Vedkommende henvise Folk til autoriserede Læger og gjøre Anmeldelse til Embedslægerne. Fremdeles skulde det forbydes dem at benytte Lægemidler, som det ikke er tilladt Apothekerne at udlevere til Alle og Enhver. Naar saa for det Tredie det Moment kommer til, at de ikke maa annoncere sig som Læger, tror jeg, navnlig dersom man yderligere, saaledes som det blev foreslaet 1873—74, vilde bringe dem ind under en ordnet Kontrol, at man ikke vilde løbe nogen væsentlig Risiko for, at noget Saadant kunde fæstet komme Fave, og det er mit Tro, at man paa denne Maade ogsaa vilde komme — jeg vil nødig bruge Ordet — Tidsaanden imøde. Jeg bemærkede før, at jeg for mit Vedkommende ikke er overtroist, men paa den anden Side tør jeg ikke benegte, at der kan være Rure, som tilsyneladende kunne synes at være ganske ligegyldige, men som alligevel kunne have nogen Virkning paa Folk. Saaledes som man forstaar Kvalsalverloven, er det ikke blot den moderne saakaldte magnetiske Massage, som man forbyder og straffer, men jeg tror ikke, det kan betvivles, at ogsaa al anden Massage i og for sig maa siges at være uforenelig med Loven, naar den udøves af uautoriserede Personer og uden en autoriseret Læges Anvisning. Jeg tror ikke, det kan benegtes, at baade det, som man tidligere alene kaldte Massage som ogsaa den moderne magnetiske Massage, virkelig kan om ikke helbrede saa dog lindre i mange Tilfælde. I et af de Tilfælde, hvor en tiltalt Kvalsalver, en af disse moderne Magnetisører, stod for Hviesterets Stranke og selv førte sin Sag, bemærkede han blandt Andet: „Enhver vil have gjort den Erfaring, at det kan give en i alt Fald siebliftelig Lindring i mange Tilfælde,

naar man paa en vis Maade berører lidende Lemmer, naar man stryger ned ad et Ben eller en Arm, man har Gigtmerter i, eller naar man stryger henover Tindingen, naar man har Hovedpine osv. Hvad er det Andet, vi Magnetisører gjøre, end at vi udføre den samme Operation paa Andre, som ellers i mange Tilfælde Andre vilde gjøre paa sig selv.“ Det var en Udtalelse af denne Magnetisør, som slog mig. Thi det er ganske vist — maaste jeg tør sige det om mig selv — at jeg har prøveret i mange Tilfælde, at Manden har Ret, ved egen Erfaring, ved egen Behandling. Men altsaa i saadanne Tilfælde, hvor en Person indskrænker sig til Noget, som i og for sig ingen videre Uddannelse eller Erfaring fordrer, hvor der maaste kun er Tale om et Haandslag, men som dog i flere Tilfælde virkelig kan være til Nytte og lindre Smerten, og som ikke kan gjøre Skade — der forekommer det mig, at der mangler Joie til at forbyde saadant Noget og straffe det, allermindst naar Vedkommende gjør det alene af et godt Hjerte. Det vil fremgaa af mine Udtalelser, at jeg ikke kan anse det Krav, som jeg kunde rette til en Revision af Kvalsalverilovgivningen, for at være skyldstgjort ved det foreliggende Lovforslag. Jeg mener ikke, at det foreliggende Lovforslag har taget rigtig Sigte paa alle de forskjellige Momenter, som burde komme i Betragtning. Jeg mener altsaa, at Lovforlaget i og for sig ikke er egnet til at vedtages i den Skikkelse, hvori det foreligger; men det vil ogsaa fremgaa af, hvad jeg har sagt, at jeg mener, at man egentlig ikke uden videre skulde styde fra sig en Opfordring til at underkaste Kvalsalverilovgivningen en Revision, og derfor vil jeg stemme for Lovforlagets Overgang til 3die Behandling. Jeg henstiller saa, om man ikke kunde finde det hensigtsmæssigt at underkaste den en nærmere Behandling i et Udvalg mellem 2den og 3die Behandling.

Sagt: Jeg skal bestræbe mig for meget kort at fremsætte de saa Berigtigelser, som jeg tror bør udtales, før Sagen gaar videre. Jeg skal da bemærke, at naar tvende høitærede Talere have betegnet det foreliggende Forslag, den ene som en Nabnen af Døren paa vid Gab for Kvalsalveriet, medens den anden betegnede det som et Lovforslag, der for Fremtiden vilde gjøre Kvalsalveriet til Regel, da er det ikke Tilfældet, i alt Fald ikke efter min Opfattelse af det, og jeg tror heller ikke Forslagsstillernes. Jeg anerkjender tilfulde den store Betydning, som Lægevidenskabens Udvikling og Understøttelse af Staten har, og jeg har ogsaa